

[Jes Lunde]

atter andre 20-30 mia. kr. i arbejdsmarkedsbidrag, formueskat, ejendomsskat osv.

Disse i alt 400 mia. kr. er nødvendige for at finansiere den offentlige sektor, vi har valgt at have. Og det, der derefter må optage os alle, er at opkræve beløbet på den mest retfærdige og ud fra alle synsvinkler klogeste måde.

For SF at se er der fire hovedproblemer i det nuværende skattesystem, som en kommende skattereform må rette op på.

For det første er der for mange muligheder for at undvige beskatningen, enten legalt eller illegalt. Og det giver en for lav realprogression og en urimeligt stor regning til de ærlige betalere. For det andet beskatter vi arbejdskraften for hårdt. Det giver en uhensigtsmæssig påvirkning i valget af produktionsfaktorer, specielt i betragtning af den store arbejdsløshed, hvor det nuværende system ikke virker fremmende for beskæftigelsen. For det tredje er skattesystemet ikke økologisk gennemtænkt; miljødimensionen bør spille en langt større rolle. Og for det fjerde er de reelle marginalskatteprocenter knaldhårde for mange lav- og mellemindkomster, mens der er mere luft i systemet for de større indkomster. Der må en mere socialt retfærdig fordeling til.

Når der skal opkræves skat, er det indlysende fornuftigt at prøve at indrette betalingen sådan, at der samtidig opnås en positiv påvirkning af menneskers adfærd. Og det har vi jo også lange traditioner for. Beskatningen af tobak og spiritus er oplagte eksempler. Men miljøafgifter er opbygget efter samme princip.

Indkomstskatten derimod har ikke nogen adfærdsmæssig begrundelse. Tværtimod, den er vel nærmest det, økonomer kalder kontraproduktiv, den reducerer gevinsten ved at arbejde, ved at være kreativ og igangsættende, og det er der ingen der har formuleret som politisk mål. Indkomstskatten er indført af nød, fordi pengene skal tages et sted, og så er det oplagt at slå til dér, hvor der er en skatteevne. Den vil selvfølgelig blive ved med at spille en stor rolle, også fordi det er en logisk vej til at sikre en bedre indkomstfordeling. Men indkomstskatten har som regulerende faktor dermed egentlig kun sin begrundelse for indkomster over middel, eller sagt med andre ord: 6- og 12-procents-skatterne er velbegrundede, mens man snarere kan sætte spørgsmålstegn ved størrelsen af 22-procents-skatten og de proportionale kommunale skatter.

En anden grund til, at det er de skatter, man bør kigge mest på, er, at de højeste totale, reelle skatteprocenter overhovedet ikke findes blandt de velstillede. De, der virkelig har en reel skatteprocent, der kan sige spar to til alle andres, er mennesker, der ud over den normale skattebetaling får aftrappet sociale ydelser med den stigende indkomst. Derfor må en skattereform også lægge hovedvægten på at lempe skatten på de laveste indkomster.

Hvis trækprocenterne skal sættes ned, er der behov for et bredere skattegrundlag, en bedre kontrol med skatteomgåelse og en sænkning af indkomstbeskatningen til fordel for miljøafgifter; alt sammen tanker, som Udvalget om Personbeskatning også er inde på. Det bredere skattegrundlag skabes ved at begrænse fradragene. Det er en svær, men nødvendig opgave, selv om det betyder, at de politiske partier skal have mod til at gøre op med de særprivilegier, som mange fradrag er udtryk for.

Mest debat er der som altid om rentefradraget for privat gæld. Det er naturligt nok, for det fylder så meget på selvangivelserne og er dermed også væsentligt for mange familier.

Det langsigtede mål må være, at fradraget forsvinder fra selvangivelsen, så vi for alvor kan få skatteprocenterne ned. Men det kræver en lang overgangsordning, så vi ikke tvinger folk fra hus og hjem. For boliglån kunne man forestille sig en løsning over 20 år ved at indføre et loft på 100.000 kr. pr. person i rentefradrag, og loftet kunne så aftrappes med 5.000 kr. årligt, indtil fradraget er væk om 20 år. Det giver en rimelig mulighed for at få gælden afviklet. Befolkningens bedste garanti for, at SF's løsningsforslag på dette område ikke er, at folk går fra hus og hjem, er, at også SF'ere bor i ejerboliger, ja, det gør faktisk rigtig mange i SF's folketingsgruppe.

Derudover vil fradragssaneringen nok især koncentrere sig om erhvervslivet, hvor vi jo har regeringens egne ord for, at der findes mange vildskud, der ikke har nogen produktionsmæssig begrundelse.

En anden vigtig grund til, at vore trækprocenter er så høje, er, at mange ikke betaler den skat, de skal. De mange spekulative skattearrangementer, den såkaldt legale skattetænkning, må bremses gennem reduktion af fradragene. Jo færre muligheder, der er for fradrag, og jo færre asymmetrier, der er i beskatningen,